

13.12.07 HS

Pienemmät luokkakoot ovat tehoton tapa kehittää koulua

► Opettaja Tommi Eräpalo kartoitti mielipidekirjoituksessaan suomalaisen peruskoulun epäkohtia (HS 9. 12.). Hän toisti muutamia yleisiä väitteitä, jotka eivät kuitenkaan saata tukea tilastoista. Yksi sellainen väite on luokkakokojen jatkuva kasvu.

Koulutuksen arviointineuvoston tuoreen selvityksen mukaan peruskoulun keskimääräinen luokkakoko on alle 18 oppilasta luokkaa kohti. Se on yksi OECD-maiden alhaisimpia.

Oppilaiden ja opettajamäärien vertailu näyttää lisäksi osoittavan, että peruskoulun luokkakoot ovat meillä pikemminkin laskusuunnassa, eivät kasvamassa.

Luokkakooilla ei kuitenkaan tutkimusten mukaan ole suurtaakaan vaikutusta oppimistuloksiin.

Luokkakokojen pienentäminen on siten kallis ja tehoton tapa kehittää peruskoulua. Sen edelle tärkeydessä menevät kymmenet muut opetusta koskevat asiat.

Eräpalo toistaa myös yleisen harhakäsityksen, jonka mu-

kaan integraatioajattelun tuloksena erilaiset oppijat tuodaan yhä useammin tavallisiin luokkiin. Tilastokeskuksen koostamien tietojen nojalla näin ei tapahdu.

Luvut osoittavat päinvastoin, että heikoimpia oppilaita siirretään joka vuosi yhä enemmän pois tavallisilta luokilta. Integraation sijasta segregatio ja leimaaminen lisääntyvät.

Sekin voi olla aika myyttinen käsitys, että lahjakkaat oppilaat tuskastuvat peruskoulussa, jossa mennään heikoimpien oppilaitten tahtiin. Olen kysynyt tätä asiaa sadoilta lahjakkailta yliopistopiskelijoiltani. Heidän mukaansa ongelmana koulussa on pikemminkin kärryiltä putoaminen, ellei pysy muun joukon vauhdissa.

Opettaja Tommi Eräpalo on varmaankin oikeassa siinä, että peruskoulun sisällä joustoa on vähän, eikä se nykyisellään tarjoa parasta mahdollista oppimisympäristöä kaikille.

Lääkkeenä ei kuitenkaan saisi olla hänen suositteleman sa marginaaliryhmien lisää-

ntyä poistaminen tavallisilta luokilta. Heikoimmista oppilaista välittäminen tuskin alkaa siitä, että heidät suljetaan muitten joukosta.

Yhdysvalloissa mustat marginaaliryhmät palautettiin 1960-luvulla aseistetun kansalliskaartin saattamina takaisin yleisiin kouluihin. Meilläkään ei pitäisi tervehtiä ilolla näitä suunnitelmia uusista vähemmistökouluista kielen, kansallisuuden, uskonnon, älykkyysosamäärän tai jonkun muun henkilöön liittyvän erotteluperusteen nojalla.

Peruskoulun joustavuutta olisi sen sijaan parannettava. Pienempien opetusryhmien asemesta ehdotan lääkkeeksi erityisopettajien tuomista tavallisiin luokkiin.

Lisää erityisopettajia saatisiin esimerkiksi karsimalla nyt liian laajaksi kasvanutta koulunkäyntiavustajien joukkoa. Kun lakkautetaan kaksi avustajan virkaa, sillä saadaan jo yksi uusi erityisopettaja johonkin luokkaan.

Timo Saloviita
erityispedagogiikan professori
Jyväskylän yliopisto